

Záznam
ze společného zasedání Rady hospodářské a sociální dohody ČR
a hospodářských a sociálních rad krajů,
kteřé se konalo dne 22. června 2015 v Lichtenštejnském paláci v Praze

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

- 1. Priority výstavby a rozvoje dopravní infrastruktury v jednotlivých krajích ČR**
- 2. Zpráva o vývoji na trhu práce v roce 2015 a přijatých proaktivních opatřeních pro budoucí období**

Přílohy:

- Prezenční listina
- Podklad pro vystoupení zmocněnce vlády pro Moravskoslezský a Ústecký kraj k problematice podpory zaměstnanosti s důrazem na problémové oblasti a regiony

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil předseda vlády a předseda RHSD ČR Mgr. Bohuslav Sobotka (dále předsedající), který jménem vlády ČR přivítal účastníky jednání na druhém společném jednání Rady hospodářské a sociální dohody se zástupci krajských tripartit a představil program jednání.

1. Priority výstavby a rozvoje dopravní infrastruktury v jednotlivých krajích ČR

Ministr dopravy Ing. Dan Ťok stručně představil předložený materiál, jenž shrnuje priority státu při budování dopravní infrastruktury v jednotlivých krajích a vychází přitom ze schváleného rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, dopravních sektorových strategií a přehledu prostředků alokovaných pro jednotlivé kraje a skutečného čerpání zálohových plateb.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák vyzval vládu k udržení programu podpory ze Státního fondu dopravní infrastruktury i v příštích letech.

V další části programu se zástupci krajů vyjádřili k prioritám v jednotlivých regionech i k aktuálním problémům, s nimiž se oblast rozvoje dopravy a výstavby dopravní infrastruktury potýká. Hejtman Kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek se vyjádřil k průběhu rekonstrukce dálnice D1 a požádal, aby byla věnována pozornost přípravě výstavby vysokorychlostních železničních tratí. Zmocněnec vlády pro Moravskoslezský a Ústecký kraj doc. Ing. Jiří Cienciała, CSc. doporučil zavedení čtyřsměnného provozu při zajištění prací na rekonstrukcích silnic dálnic. První náměstek hejtmana Olomouckého kraje PhDr. Alois Mačák, MBA upozornil, že bez změny právní úpravy nedojde k urychlení výkupu pozemků a tím i urychlení procesu přípravy na výstavbu infrastruktury, a ocenil finanční podporu poskytnutou krajům z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury. Hejtman Zlínského kraje MVDr. Stanislav Mišák zdůraznil negativní vliv současné právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí. Předseda Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje Richard Falbr připomněl potřebu zprovoznění Labské vodní cesty. Hejtman Plzeňského kraje Václav Šlajs požádal o pokračování v poskytování příspěvků krajům na opravu silnic

druhé a třetí třídy, v této souvislosti doporučil předem specifikovat výši poskytovaných prostředků za účelem včasné přípravy výběrových řízení.

Ministr dopravy Ing. Dan Ťok reagoval na podněty vznesené v rámci diskuse, zejména k problematice trasování vysokorychlostních tratí, modernizace dálnice D1 a souvisejících objízdných tras, dosažení plné splavnosti Labe a poskytování příspěvků krajům na opravu silnic druhé a třetí třídy v návaznosti na objem prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu. Předsedající v této souvislosti informoval o jednání s předsedy vlád Saska a Saska – Anhaltska.

Ministryně pro místní rozvoj Ing. Karla Šlechtová se vyjádřila k možnostem čerpání prostředků z Integrovaného regionálního operačního programu, v jehož rámci je vyčleněno 1,5 mld. € na výstavbu dopravní infrastruktury v regionech. Informovala rovněž o přípravě novel zákona o veřejných zakázkách a stavebního zákona.

K předneseným informacím a podnětům vzešlým z diskuse se vyjádřili zástupci krajů i sociálních partnerů. První náměstek hejtmána Olomouckého kraje PhDr. Alois Mačák, MBA uvedl, že jsou připraveny projekty v celkovém objemu 6,5 mld. Kč, a poděkoval za vyčlenění prostředků IROP na dopravu. Požádal rovněž, aby se resort dopravy zaměřil na dostavbu dálnice D1 a problematiku výkupu pozemků. Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil zejména na otázku nedostatečné investorské přípravy staveb a nedostatečné dopravní propojení některých regionů v ČR. Pozornost je zapotřebí věnovat rovněž přípravě financování rozvoje dopravní infrastruktury po ukončení současného programového období ESI fondů. Předseda OS doprava Luboš Pomajbík uvedl, že rozvoj dopravní infrastruktury by neměl být cílem, ale prostředkem dalšího rozvoje ČR, a upozornil na nedostatečné množství odpočívek na modernizovaných úsecích dálnice D1 a neřešenou problematiku regionálních letišť. Závěrem svého vystoupení zdůraznil, že jednání krajských hospodářských rad by mělo být vedeno snahou o zaměstnávání místních obyvatel při výstavbě dopravní infrastruktury. Při řešení všech otázek souvisejících s dopravní problematikou je zapotřebí navázat užší spolupráci mezi vládou a kraji. Generální ředitel OHL ŽS Ing. Michal Štefl požádal, aby pozornost byla věnována rekonstrukci silnic č. 43 a 52 a řešení situace brněnského nádraží. První náměstkyně hejtmána Jihočeského kraje Mgr. Ivana Stráská poděkovala za urychlení přípravy i samotné výstavby dálnice D3 na území Jihočeského kraje a v této souvislosti doporučila věnovat pozornost rovněž rychlostní silnici R4, jež je pro zajištění dopravní obslužnosti Jihočeského kraje neméně důležitá.

Ministr dopravy Ing. Dan Ťok reagoval na uplatněné dotazy a připomínky. Zdůraznil, že dostavba dálnice D1 je jednou z klíčových priorit resortu, stejně jako výstavba rychlostní silnice R35. Upozornil, že výstavbu rychlostních silnic R52 a R43 komplikuje neexistence zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje. Připomněl, že v případě nedosažení dohody o řešení situace brněnského nádraží v dohledné době nebude možné využít již alokované prostředky evropských fondů.

Ministryně pro místní rozvoj Ing. Karla Šlechtová reagovala na diskusi k problematice vyvlastňování pozemků potřebných pro výstavbu dopravní infrastruktury s tím, že uvedenou problematikou se bude zabývat pracovní skupina s cílem důsledné novelizace zákona o vyvlastnění.

2. Zpráva o vývoji na trhu práce v roce 2015 a přijatých proaktivních opatřeních pro budoucí období

Ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová představila předložený materiál, jenž podává přehled o vývoji a současné situaci na trhu práce. Zdůraznila,

že v hodnocení míry nezaměstnanosti se ČR v evropském kontextu pohybuje na 3. až 5. místě, a ocenila v této souvislosti aktivní přístup Úřadu práce ČR.

Ministryně pro místní rozvoj Ing. Karla Šlechtová ve svém vystoupení informovala o využití finančních prostředků ESI fondů směřujících do regionů. Připomněla vyhlášení nového programu podporujícího výstavbu komunitního bydlení pro seniory s tím, že v roce 2016 by mělo dojít k posílení zdrojů tohoto programu. Zdůraznila rovněž využití prostředků IROP s cílem zvýšení konkurenceschopnosti v regionech a požádala o spolupráci při přípravě a prosazování projektů pro čerpání prostředků z tohoto operačního programu. Závěrem informovala o vytvoření Centra pro regionální rozvoj, jež by mělo mít pobočky ve všech krajských městech a na jehož činnosti by se měli podílet dosavadní zaměstnanci regionálních rad operačních programů.

Náměstek ministra průmyslu a obchodu JUDr. Jiří Havlíček, MBA navázal informací o příspěvku MPO k řešení problematiky nezaměstnanosti prostřednictvím podpory podnikání, investic, exportu a dalších aktivit. Klíčovým nástrojem je v tomto směru OP Podnikání a inovace, u něhož existuje reálný předpoklad plného dočerpání všech alokovaných finančních prostředků v tomto roce. Evropskou komisí již byl schválen nový OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, přičemž dne 29. května 2015 byly vyhlášeny první výzvy. Operační program je zaměřen především na strukturálně postižené regiony. Podpora investic je zaměřena průřezově na všechny kraje, nejvíce prostředků směřuje do Moravskoslezského, Jihomoravského a Středočeského kraje. Připomněl rovněž další aktivity MPO v této oblasti, kdy jsou v rámci pracovní skupiny pravidelně diskutovány problémy strukturálně postižených regionů a přijímaných opatření.

Zmocněnec vlády pro Moravskoslezský a Ústecký kraj doc. Ing. Jiří Cienciata, CSc. představil písemný podklad k projednávané problematice, jehož obsahem je vyhodnocení dosavadních opatření a návrhy na zlepšení situace na trhu práce. Podklad by měl sloužit k zahájení diskuse o možnostech řešení nezaměstnanosti nejen v problémových regionech.

Náměstek hejtmana Karlovarského kraje Bc. Miloslav Čermák ocenil významný posun v aktivitách ÚP ČR a doporučil větší zapojení regionů do procesu čerpání finančních prostředků OP Zaměstnanost. Vyjádřil se rovněž k problematice sociálních služeb zejména v souvislosti s úpravami doplatku na bydlení a požádal vládu o dofinancování sociálních služeb pro letošní rok.

Radní Ústeckého kraje Martin Klika se vyjádřil k problematice sociálně vyloučených lokalit a doporučil vytvoření dotačního titulu k řešení otázky nemovitostí v těchto lokalitách. Upozornil, že návrat sociálně postižených rodin z dlouhodobých pobytů v cizině bude představovat zátěž i pro sociální systém. Závěrem poděkoval MPSV za podporu měst a obcí při řešení problematiky obecně prospěšných prací.

Hejtman Zlínského kraje MVDr. Stanislav Mišák ocenil pokles nezaměstnanosti ve Zlínském kraji pod celostátní průměr, některé oblasti však nadále vykazují nadprůměrně vysokou míru nezaměstnanosti. Upozornil však, že vedle nezaměstnanosti se kraje potýkají rovněž s nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců. Příčinu obou problémů lze spatřovat v nedostatečné provázanosti školství s potřebami trhu práce.

Na jeho vystoupení navázal viceprezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA, který upozornil na hrozící nedostatek pracovních sil. V této souvislosti doporučil zvýšit aktivitu MPSV ve snaze motivovat dlouhodobě nezaměstnané v postižených regionech k migraci za prací v rámci ČR, a to rovněž s využitím prostředků ESI fondů.

Předseda OS PHGN Bc. Jan Sábel poděkoval vládě za podporu krajů a zmínil hrozby spojené s negativní situací ve společnosti OKD a možnými výraznými dopady na zaměstnanost na Karvinsku.

Předseda ČMKOS Josef Středula zdůraznil, že aktivity směřující k pomoci strukturálně postiženým regionům by neměly směřovat pouze do Moravskoslezského a Ústeckého kraje, neboť i další oblasti v ČR vyžadují zvýšenou pozornost. Řešení spočívá nejen v podpoře migrace v rámci ČR, ale i v celoživotním vzdělávání zaměstnanců. Závěrem svého vystoupení požádal o vytvoření poradního sboru při Generálním ředitelství ÚP ČR za účasti sociálních partnerů a o stabilizaci personální situace jmenováním generální ředitelky ÚP ČR.

Náměstek ministryně práce a sociálních věcí Ing. Jan Marek podrobněji popsal fakta a údaje obsažené v materiálu, zmínil konkrétní systémová opatření navržená pro jednotlivé postižené oblasti a informoval o změnách v oblasti investičních pobídek a o vypsání první výzvy pro žadatele o finanční prostředky z OP Zaměstnanost.

Předseda Hospodářské a sociální rady Ústeckého kraje Richard Falbr zdůraznil nutnost zvýšit minimální mzdu, jejíž úroveň v ČR je jednou z nejnižších v rámci EU, a připomněl pozitivní vliv minimální mzdy na celkovou mzdovou úroveň v národním hospodářství. Vyslovil se rovněž pro přísnější regulaci oblasti agenturního zaměstnávání a řešení porušování Úmluvy MOP o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat. Větší pozornost by měla být věnována i činnosti SÚIP.

Prezident SP ČR Ing. Jaroslav Hanák upozornil, že stávající data o míře nezaměstnanosti zahrnují i osoby, jež práci nehledají a pracovat nechťejí. Ačkoliv míra nezaměstnanosti mladých lidí je ve srovnání s některými evropskými zeměmi relativně nízká, je zapotřebí se prostřednictvím vytvoření specializovaných programů zabývat zejména touto skupinou. Problematiku minimální mzdy doporučil řešit na úrovni jednotlivých podniků a odvětví.

Předsedkyně regionální rady ČMKOS Jihomoravského kraje Stanislava Slavíková informovala o aktuální situaci ve vývoji nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji, zejména v nejméně postiženém okrese Hodonín, a upozornila, že nové pracovní příležitosti v regionu byly vytvořeny zejména zahájením sezonních prací a nejsou tedy trvalého charakteru.

Člen Rady Jihomoravského kraje Mgr. Václav Božek, CSc. doporučil přijetí zákona o cestovním ruchu, celostátní politiky celoživotního vzdělávání a opatření, jež by reagovala na vláhový deficit, s nímž se jižní Morava potýká.

Náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje Mgr. Ivana Stráská upozornila na nedostatečné řešení problematiky kvalifikovaných pracovních sil v sociálních službách a zdravotnictví, zejména zdravotních sester, a navrhla v této souvislosti úpravu systému vzdělávání odborného zdravotnického personálu. Klíčové je rovněž motivovat lékaře k práci na venkově a v personálně nedostatečně obsazených oborech, například ve zdravotnické záchranné službě.

Ministryně práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová reagovala na vznesené podněty s tím, že řada z nich bude předmětem plánovaného jednání vlády v Moravskoslezském kraji. Informovala, že navrhne vládě zvýšení minimální mzdy o 700 Kč s tím, že vláda by se tímto návrhem měla zabývat v nejbližších měsících.

Ministryně pro místní rozvoj Ing. Karla Šlechtová uvedla, že řešení mnoha návrhů, jež zazněly v rámci diskuse, závisí na výši finančních prostředků, jimiž bude MMR disponovat v příštích letech. Upozornila, že v otázce podpory cestovního ruchu je klíčová role krajů, z jejichž strany však často nejsou jasně definované požadavky kromě požadavků finančních.

Ministr zemědělství Ing. Marian Jurečka avizoval předložení materiálu zabývajícího se problematikou sucha nejen na jižní Moravě vládě ČR s tím, že obsahem materiálu bude rozdělení klíčových úkolů pro jednotlivé resorty a příprava obnovy a budování vodohospodářské infrastruktury v ČR.

Předsedající shrnul diskusi a poděkoval za vznesené podněty s tím, že mnoho z nich bude předmětem plánovaných výjezdních zasedání vlády v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

3. Různé

Předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková důrazně upozornila na potřebu urychleně řešit problematiku zdravotních sester a zdravotnického nelékařského personálu a požádala o navýšení plateb do systému zdravotního pojištění za státní pojištěnce na příští schůzi vlády. Upozornila, že situace ve zdravotnictví může v příštích měsících gradovat. V této souvislosti ocenila připravované jednání s MPSV a Ministerstvem zdravotnictví.

Předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Bc. Dagmar Žitníková doporučila navýšit objem finančních prostředků určených na sociální služby v letošním roce vzhledem k faktu, že objem těchto prostředků se pohybuje pod úrovní roku 2006. Problém představuje rovněž situace zdravotnického personálu v zařízeních sociálních služeb. Vzhledem k potřebě systémového řešení vzniklé situace požádala o projednání uvedené problematiky na jednom z příštích Plenárních zasedání RHSD ČR.

Radní Pardubického kraje Ludmila Navrátilová upozornila na problematiku zadávání veřejných zakázek a uvedla, že stávající právní úprava nezřídka komplikuje činnost krajských i místních samospráv a je překážkou dynamičtějšího regionálního rozvoje. Zmínila zejména zákaz dělení zakázek. Ministryně pro místní rozvoj Ing. Karla Šlechtová uvedla, že zákaz dělení vychází z evropské legislativy, připravovaná právní úprava však bude obsahovat řadu inovativních nástrojů, jež mohou zadavatelům ulehčit situaci. V konkrétních problémových případech doporučila obrátit se na legislativní odbor MMR. Popis jednotlivých ustanovení nové právní úpravy bude rovněž součástí metodiky MMR k zákonu.

Vzhledem k projednání všech bodů programu poděkoval předsedající všem přítomným za účast a věcnou diskusi a ukončil společné zasedání RHSD ČR a zástupců krajských hospodářských a sociálních rad s tím, že příští společné zasedání se uskuteční pravděpodobně začátkem roku 2016. Zároveň požádal zástupce krajských hospodářských a sociálních rad o zaslání Statutů jednotlivých rad Sekretariátu RHSD ČR za účelem provedení srovnávací analýzy a následného přijetí doporučení s cílem zefektivnění činnosti jednotlivých rad.

Zpracoval:
Mgr. David Kadečka
výkonný sekretář
RHSD ČR

Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády ČR
a předseda RHSD ČR